

Õppe kirjeldus

Kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

3. klassi lõpetaja:

- 1) väärtustab ennast ja teisi ning teab, et inimesed, nende arvamused, hinnangud ja väärtused on erinevad;
- 2) väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet;
- 3) väärtustab sõprust ja toetavaid peresuhteid armastuse ning vastastikuse toetuse allikana;
- 4) teab, milline on tervislik eluviis ning kuidas hoida füüsilist ja vaimset tervist, ning väärtustab neid;
- 5) mõistab oma õigust keelduda ennast kahjustavast tegevusest ning teab, kuidas ohuolukorras abi kutsuda;
- 6) teab, mis on perekond, kodu, kodukoht ja kodumaa, ning väärtustab neid;
- 7) teab Eesti riigi sümboleid ja naaberriike;
- 8) kirjeldab, mis on lapse õigused ja kohustused, mõistab vastutust oma tegude eest ning plaanib oma aega ja igapäevaseid tegevusi;
- 9) oskab suhelda ning käituda teisi arvestades ja koostööd tehes, sõnastab oma tundeid ning teab, et nende väljendamiseks on erinevaid viise;
- 10) teab põhilisi käitumisreegleid, arvestab neid ning kirjeldab, mis on õiglane ja ebaõiglane käitumine.

Õpitulemused I kooliastmes

Õpilane:

- 1) kirjeldab oma väärtust, huve ja tegevusi, mida talle meeldib teha;
- 2) teab, mille poolest sarnanevad ja eristuvad erinevad sugupooled;
- 3) nimetab, mille poolest ta sarnaneb teistega ja erineb teistest;
- 4) väärtustab iseennast ja teisi;
- 5) mõistab viisaka käitumise vajalikkust;
- 6) kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolt kanda;
- 7) kirjeldab tervet ja haiget inimest;
- 8) teab, kas haigused on nakkuslikud või mitte;
- 9) teab, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud;
- 10) mõistab ja kirjeldab tervise hoidmise viise: mitmekesine toit, uni ja puhkus, liikumine ja sport;
- 11) demonstreerib õpituatsioonis lihtsamaid esmaabivõtteid ja abi saamise võimalusi (nt haav, kukkumine, mesilase nõelamine, ninaverejooks, praht silmas, puugihammustus, põletus ja rästikuhammustus);
- 12) teab hädaabi telefoninumbrit ja oskab kutsuda abi;

- 13) kirjeldab, mille poolest perekonnad erinevad ja sarnanevad;
- 14) väärtustab üksteise abistamist ja arvestamist peres;
- 15) selgitab lähemaid sugulussuhteid;
- 16) teab oma kohustusi peres ning pereliikmete erinevaid rolle kodus ja tööl;
- 17) kirjeldab ja eristab võimalusi, kuidas abistada pereliikmeid kodustes töödes;
- 18) jutustab oma pere traditsioonidest;
- 19) kirjeldab ohtlikke kohti ning olukordi kooliteel ja koduümbruses, oskab tänaval käituda ning valib ohutu tee sihtpunkti;
- 20) väärtustab toetavaid peresuhteid ja kodu;
- 21) tunneb ära Eesti Vabariigi lipu ja vapi;
- 22) oskab nimetada Eesti Vabariigi pealinna, sünnipäeva ja presidenti;
- 23) leiab Euroopa kaardilt Eesti ning Eesti kaardilt kodukoha;
- 24) tunneb rahvuslikku ja kodukoha sümbolikat;
- 25) nimetab oma kodukoha tuntud inimesi ja paiku ning väärtustab kodumaad;
- 26) kirjeldab rahvakombeid;
- 27) teab Eestis elavate rahvuste tavasid ja kombeid ning austab neid;
- 28) eristab, mis on aja kulg ja seis;
- 29) oskab koostada oma päevakava, väärtustades aktiivset vaba aja veetmist;
- 30) väärtustab oma tegevusi, mis on positiivsete tunnete tekkimise allikaks;
- 31) selgitab asjade väärtust;
- 32) oskab eristada oma ja võõrast asja ning mõistab, et võõrast asja ei tohi loata võtta;
- 33) väärtustab ausust asjade jagamisel;
- 34) teab ja väärtustab igaühe individuaalsust seoses välimuse, huvide ja tugevusega, õigust olla erinev;
- 35) selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust;
- 36) nimetab enda õigusi ja kohustusi;
- 37) teab, et inimeste õigustega kaasnevad kohustused;
- 38) kirjeldab tervet ja haiget inimest;
- 39) kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolitseda;
- 40) kirjeldab seoseid tervise hoidmise viiside vahel: mitmekesine toitumine, uni ja puhkus ning liikumine;
- 41) teab, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud;
- 42) eristab vaimset ja füüsilist tervist;
- 43) kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda või hoiduda tegevusest, mis ohustab tervist;
- 44) nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral;
- 45) väärtustab tervislikku eluviisi;
- 46) nimetab inimese eluks olulisi vajadusi ja võrdleb enda vajadusi teiste omadega;
- 47) kirjeldab omadusi, mis peavad olema heal sõbral, ning hindab ennast nende omaduste järgi;

- 48) väärtustab sõprust ja koostööd;
- 49) eristab enda head ja halba käitumist, kirjeldab oma käitumise tagajärgi ning annab neile hinnangu;
- 50) väärtustab leppimise, vabandust palumise ja vabandamise tähtsust inimsuhetes;
- 51) nimetab ja kirjeldab inimeste erinevaid tundeid ning toob näiteid olukordade kohta, kus need tekivad, ja leiab erinevaid viise nendega toimetulekuks;
- 52) demonstreerib õpitu olukorras, kuidas keelduda ennast kahjustavast tegevusest;
- 53) mõistab, et kiusamine ja vägivald ei ole aktsepsitud ega lubatud käitumine, ning teab abi saamise võimalusi kiusamise ja vägivalda korral;
- 54) kirjeldab oma sõnadega, mida tähendavad vastutustundlikkus ja südametunnistus;
- 55) väärtustab üksteise eest hoolitsemist ja üksteise abistamist;
- 56) kirjeldab oma tegevuse plaanimist nädalas, väärtustades vastutust;
- 57) nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ja põhjendab nende vajalikkust;
- 58) teab liiklusreegleid, mis tagavad tema turvalisuse, ning kirjeldab, kuidas käituda liikluses turvaliselt;
- 59) eristab tööd ja mängu;
- 60) selgitab enda õppimise eesmärgid ning toob näiteid, kuidas õppimine aitab igapäevaelus paremini hakkama saada;
- 61) teab tegureid, mis soodustavad või takistavad õppimist;
- 62) kirjeldab eri meeltega tajutavaid teabeallikaid;
- 63) selgitab, kuidas võivad reklaamid mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid ning mis on turvaline käitumine meediakeskkonnas;
- 64) teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning et raha teenitakse tööga;
- 65) selgitab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha teenimine, hoidmine, kulutamine ja laenamine;
- 66) kirjeldab, mis vajadusi tuleb arvestada taskuraha kulutades ja säästes.

Õppekava rakendamist toetavad materjalid internetis

Koolielu õppematerjalid. I kooliaste, käsitletavat teemat: <http://koolielu.ee/waramu/search/curriculumSubject/33439429>

Õppekava täiendavad materjalid, sh HEV-õppematerjalid: <http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33713183>

Toitumine ja liikumine: https://intra.tai.ee/images/prints/documents/141811774311_toitumine_ja_liikumine.pdf

Lapse vaimse tervise toetamine lasteaias: https://intra.tai.ee/images/prints/documents/141509091576_Lapse_vaimse_tervise.pdf

Tervise edendamine koolis: <http://www.terviseinfo.ee/et/tervise-edendamine/koolis/olulised-abimaterjalid>

Internetiohutus: <http://www.targaltinternetis.ee/lastele/multikad/>; <http://et.sheeplive.eu/>

2. klass

1 õppetund nädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas

Kasutatav õppekirjandus

Ene Kulderknup, Riina Kippak, Anne Kloren, Kaja Peetris (2011). IN 2: 2. klassi inimeseõpetuse tööraamat. Koolibri
Ene Kulderknup, Riina Kippak, Anne Kloren, Kaja Peetris (2011). eIN. 2. klassi inimeseõpetuse tööraamat. Koolibri
Tiina Elvisto, Vahur Laug, Maarja Hallik (2012). Loodus- ja inimeseõpetuse tööraamat 2. klassile, I osa. Avita
Maarja Hallik (2012). Loodus- ja inimeseõpetuse töövihik 2. klassile, I osa. Avita
Tiina Elvisto, Maarja Hallik, Aivar Kriiska (2012). Loodus- ja inimeseõpetuse tööraamat 2. klassile, II osa. Avita
Maarja Hallik (2012). Loodus- ja inimeseõpetuse töövihik 2. klassile, II osa. Avita

Õppeteemad

1. Inimene (kokku 35 tundi)

- 1.1. Mina (5 tundi)
- 1.2. Mina ja tervis (6 tundi)
- 1.3. Mina ja minu pere (13 tundi)
- 1.4. Mina: aeg ja asjad (5 tundi)
- 1.5. Mina ja kodumaa (6 tundi)

1.1. Mina (5 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond

1.–3.	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab oma välimust, huve ja tegevusi, mida talle meeldib teha;</p> <p>2) eristab mehi ja naisi;</p> <p>3) nimetab, mille poolest ta sarnaneb teistega ja erineb teistest.</p>	<p>1. Sissejuhatus</p> <p>2. Mina. Minu erinevused ja sarnasused teiste inimestega võrreldes</p>	<p>1. Õpieesmärkide seadmine kooliaastaks. Vestlus ja diskussioon</p> <p>2. Üksitöö. Milline olen mina? Võrdlen ennast pinginaabriga.</p> <p>3. Rühmatöö: mehe ja naise võrdlemine</p> <p>4. Vastavasisuline ilukirjanduslik lisalugemine ja diskussioon selle üle</p>	<p>Loodusõpetus: inimene, välisehitus</p> <p>Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33469257</p> <p>http://elamus.onepagefree.com/?id=17240&</p> <p>http://inimeseopetuse.weebly.com/</p> <p>http://www.inimeseopetus.eu/Opetajalt-opetajale</p>
4.–5.	<p>Õpilane:</p> <p>1) väärtustab iseennast ja teisi;</p> <p>2) mõistab viisaka käitumise vajalikkust.</p>	<p>1. Iga inimese väärtus</p> <p>2. Viisakas käitumine</p>	<p>1. Rühmatöö plakat. Mis on väärtused? Arutelu</p> <p>2. Vestlus ja diskussioon. Viisakas käitumine koolis, koduteel, avalikus kohas jne</p>		<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p>	
1.2. Mina ja tervis (6 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond

6.–7.	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolitseda;</p> <p>2) eristab nakkuslikke ja mittenakkuslikke haigusi;</p> <p>3) saab aru, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning teab, et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud.</p>	Tervis. Terve ja haige inimene. Ravimid	<p>Sissejuhatus teemasse.</p> <p>Diskussioon:</p> <p>1. Mis on tervis?</p> <p>2. Mida tähendab tervis erinevatele inimestele?</p> <p>3. Millest sõltub tervis?</p> <p>4. Ravimid ja nende kasutamine</p>	<p>Loodusõpetus: inimene: inimese meeled ja avastamine, tahked ja vedelad ained</p> <p>Muusikaõpetus: teemakohased laulud</p> <p>Tööõpetus: kodundus, isiklik hügieen</p> <p>Kehaline kasvatus: hügieenireeglid sportides, ilmastikule vastav riietus, keha puhtus</p>	Tervis ja ohutus	<p>http://sinditervis.webs.com/tervislikeluvii.s.htm</p> <p>http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33481253</p>
8.–9.	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab tervise hoidmise viise: mitmekesine toit, uni ja puhkus ning liikumine ja sport;</p> <p>2) teab, et liikumine, puhkus ja tervislik toitumine on tähtsad seoses tervisliku eluviisiga.</p>	Tervislik eluviis: mitmekesine toit, piisav uni ja puhkus ning liikumine ja sport	<p>1. Päeviku pidamine: toitumine ja liikumine</p> <p>2. Rühmatöö: puhanud lapse eelised koolis</p> <p>3. Rollimängud</p>	<p>Loodusõpetus: inimene</p> <p>Muusikaõpetus: teemakohased laulud</p> <p>Tööõpetus: kodundus, tervislik toiduvalik, lihtsamate toitude valmistamine</p> <p>Kehaline kasvatus: liikumise ja sportimise tähtsus inimese tervisele</p>	Tervis ja ohutus	

10.	Õpilane: 1) demonstreerib lihtsamaid esmaabivõtteid; 2) teab hädaabi telefoninumbrit ja oskab kutsuda abi.	1. Abi saamise võimalused 2. Esmaabi	Rollimängud: lihtsamad esmaabivõtted ja hädaabinumbrite helistamine	Kunstiõpetus: spontaanset eneseväljendust toetav teemakohane töö	Tervis ja ohutus	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33514574 http://www.rescue.ee/8599
11.	Õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	Kordamine ning läbitud teemade jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine	1. Praktilised ülesanded 2. Enesehinnang saavutatud õpitulemuste kohta		Elukestev õpe: omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses	
1.3. Mina ja minu pere (13 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond
12.–13.	Õpilane: 1) väärtustab oma kodu; 2) jutustab oma pere traditsioonidest.	Kodu. Koduarmastus. Kodu traditsioonid	1. Arutelu kodust ja koduarmastusest 2. Joonistus „Minu kodu“ 3. Dramatiseering „Meie pere traditsioonid“	Muusikaõpetus: vastavateemalised laulud Tööõpetus: kodundus, hubane kodu kui perele oluline väärtus, laua katmine, kaunistamine ja koristamine	Keskkond ja jätkusuutlik areng Väärtused ja kõlblus Kultuuriline identiteet	Põhikooli valdkonnaraamat

14.–15.	Õpilane: 1) kirjeldab, mille poolest perekonnad erinevad ja sarnanevad; 2) väärtustab oma peret.	Perekond. Erinevad pered	1. Oma pere joonistamine (sugupuu) 2. Piltide põhjal võrdlev vestlus	Muusikaõpetus: teemakohased laulud Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö	Väärtused ja kõlblus Kultuuriline identiteet	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33521239
16.–17.	Õpilane selgitab lähemaid sugulussuhteid.	Vanavanemad ja teised sugulased	1. Vanavanemate päeva tutvustus 2. Jutukese „Päev vanaemaga/vanaisaga“ koostamine	Muusikaõpetus: teemakohased laulud Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö	Väärtused ja kõlblus	
18.–19.	Õpilane: 1) kirjeldab pereliikmete erinevaid rolle kodus; 2) kirjeldab ja eristab võimalusi, kuidas abistada pereliikmeid kodustes töödes; 3) väärtustab üksteise abistamist ja arvestamist peres; 4) teab oma kohustusi peres.	Pereliikmete tegevus ja rollid. Kodused tööd. Abivalmidus, kohuse- ja vastutustunne	1. Arutelu: erinevad rollid kodus ja tööjaotus 2. Iseseisev töö. Minu võimalused kodus aidata 3. Rollimängud abivalmidusest ja kohusetundest	Tööõpetus: kodundus, ruumide korrastamine ja kaunistamine, riiete ning jalatsite korrashoid Kehaline kasvatus: liikumismängud, sõbralik ja kaaslasti toetav suhtumine	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	

20.	Õpilane teab inimeste erinevaid töid ja töökohti.	Vanemate ja teiste inimeste töö	1. Vanemate kaasamine tundi: erinevad ametid 2. Iseseisev töö: joonistus „Minu amet tulevikus“	Muusikaõpetus: teemakohased laulud Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Veebipõhine ametite arvamise mäng algklassidele: http://www.ametiguru.ee
21.	Õpilane oskab tänaval käituda ning ületada sõiduteed ohutult.	Koduümbus. Naabrid ja naabruskond	Liiklusmärgid ja -reeglid: http://www.liiklus.ee/ee-240	Loodusõpetus: inimese meeled ja avastamine, liikumine Kehaline kasvatus: ohutu liiklemine sportimispaikadesse ja kooliteel	Tervis ja ohutus	http://www.mnt.ee/index.php?id=10795
22.	Õpilane kirjeldab ohtlikke olukordi ning seda, kuidas seal käituda.	Võõras ümbus ja võõraga kaasaminek	Arutelu. Kuidas ohtlik olukord tekib? Kuidas käituda?	Loodusõpetus: inimene	Tervis ja ohutus	
23.	Õpilane kirjeldab ohtlikke kohti ning olukordi kooliteel ja koduümbuses ning valib ohutu tee sihtpunkti.	Ohud kodus ja koduümbuses	1. Arutelu: ohud koolis ja selle ümbuses 2. Koolitee kaardistamine – ohud	Loodusõpetus: ohutusnõuded Kehaline kasvatus: ohutu ja kaaslas arvestav käitumine erinevaid liikumisviise kasutades	Tervis ja ohutus	http://www.mnt.ee/index.php?id=10795

24.	Õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	Kordamine ning läbitud teema jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine	1. Praktilised ülesanded 2. Enesehinnang saavutatud õpitulemuste kohta		Elukestev õpe: omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses	
1.4. Mina ja kodumaa (6 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond
25.–26.	Õpilane: 1) tunneb ära Eesti Vabariigi lipu ja vapi; 2) oskab nimetada Eesti Vabariigi pealinna, sünnipäeva ja presidenti; 3) leiab Euroopa kaardilt Eesti; 4) leiab Eesti kaardilt kodukoha; 5) tunneb ära kodukoha sümboolika; 6) nimetab oma kodukoha tuntud inimesi ja paiku.	Eesti – minu kodumaa. Kodukoht	1. Arutelu. Mis on kodumaa? 2. Riigi ja kodukoha sümbolite joonistamine 3. Eesti kaardi tundmaõppimine. Oma kodukoha leidmine 4. Filmi vaatamine ja diskussioon selle üle: https://www.youtube.com/playlist?list=PL6004AF8F1B28CE3F 5. Õppemäng „Tunne oma kodukohta“	Loodusõpetus: minu kodumaa Eesti Muusikaõpetus: vastavasisulised laulud Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö Tööõpetus: rahvuslikud mustrid ja motiivid Kehaline kasvatus: Eesti sportlased	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33563894

27.–28.	Õpilane kirjeldab mardi- ja kadripäeva, jõulude ning lihavõttepühade rahvakombeid.	Rahvakalendri tähtpäevad	1. Rühmatöö: erinevate tähtpäevade kohta plakadid 2. Erinevate filmide vaatamine ja arutelu, nt https://www.youtube.com/watch?v=YarGNUlbpkl&feature=player_embedded	Muusikaõpetus: teemakohased laulud, laulu- ja ringmängud, regivärss, liisusalmid, eesti rahvalaulud ja -pillid Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö Kehaline kasvatus: eesti traditsioonilised laulumängud ja pärimustantsud	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus	http://tahtpaevad.veebly.com/ https://www.youtube.com/user/Lastekas?feature=watch
29.	Õpilane väärtustab Eestit, oma kodumaad.	Eesti rikkus	1. Arutelu. Mis on rikkus? Mis mulle meeldib Eestis? 2. Rühmatöö. Kuidas tutvustad sõbrale oma kodumaad ja kodukohta?	Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö	Kultuuriline identiteet Keskkond ja jätkusuutlik areng	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33570560
1.5. Mina: aeg ja asjad (5 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond

30.–32.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> eristab aja kulgu ja seisu; plaanib oma päevakava; kirjeldab, kuidas sisustada vaba aega; väärtustab tegevusi, mis on positiivsete tunnete tekkimise allikaks. 	<ol style="list-style-type: none"> Aeg. Aja plaanimine Oma tegevuse kavandamine. Täpsus, lubadused, vastutus 	<ol style="list-style-type: none"> Arutelu. Mis on aeg? Kuidas aega plaanida? Iseseisev töö. Minu päevakava Oma kodukohas vaba aja veetmise kaardistamine Mängud, testid ja nuputamisülesanded: http://web.zone.ee/tiia_aeg/index.html 	<p>Matemaatika: ajaühikud, ajaühikute seosed, kell ja kalender</p> <p>Muusikaõpetus: teemakohased laulud</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Teabekeskond</p>	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33539901
33.–34.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> oskab eristada oma ja võõrast asja ning mõistab, et võõrast asja ei tohi loata võtta; selgitab asjade väärtust; väärtustab ausust asjade jagamisel. 	<p>Minu oma, tema oma, meie oma. Asja väärtus ja hind. Asjade väärtus teiste väärtuste seas</p>	<ol style="list-style-type: none"> Arutelu. Mis asju me vajame elus, koolis, kodus, trennis, matkal? Minu ja teiste asjad – laenamine ja kinkimine Rollimäng. Minek üksikule saarele 5 asjaga 	<p>Loodusõpetus: inimese elukeskkond</p> <p>Matemaatika: käibivad rahaühikud</p> <p>Tööõpetus: kodundus, säästlik tarbimine, jäätmete sortimine</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p>	http://koolielu.ee/waramu/view/1-312ecacc-acfc-49f4-ad76-c3ca4b9240b9
35.	<p>Õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.</p>	<p>Kordamine ning läbitud teemade jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine</p>	<ol style="list-style-type: none"> Praktilised ülesanded Enesehinnang saavutatud õpitulemuste kohta 		<p>Elukestev õpe: omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses</p>	

Hindamine

Hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamine inimeseõpetuses tähendab konkreetsete õpitulemuste saavutatuse ja õppija arengu toetamist, kusjuures priorõhk on õpilase arengu toetamisel. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hinnates ei arvestata. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnatega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures tähtis on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.

Inimeseõpetuses hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ega väärtusi. Hoiakute ja väärtuste kohta antakse õpilasele tagasisidet.

Aineteadmiste ja -oskuste hindamine võib kanda nii kujundava kui ka kokkuvõtva hindamise ülesandeid, kusjuures priorõhk on kujundaval hindamisel. Õpitulemuste hindamise vormid on mitmekesised, sisaldades suulisi, kirjalikke ja praktilisi ülesandeid.

Suuliste ja kirjalike ülesannete puhul õpilane:

- 1) selgitab ning kirjeldab mõistete sisu ja seoseid;
- 2) selgitab oma arvamusi, hinnanguid, seisukohti ja suhtumisi, seostades neid omandatud teadmistega;
- 3) eristab, rühmitab, võrdleb ja analüüsib olukordi, seisundeid, tegevusi ning tunnuseid lähtuvalt õpitulemustest;
- 4) demonstreerib faktide, mõistete ning seaduspärasuste tundmist lähtuvalt õpiülesannete sisust.

Praktiliste ülesannete puhul õpilane:

- 1) rakendab teoreetilisi teadmisi praktiliselt õpituatsioonis;
- 2) demonstreerib õpitulemustes määratud oskusi õpituatsioonis;
- 3) kirjeldab õpitulemustes määratud teadmiste ja oskuste rakendamist igapäevaelus.

3. klass

1 õppetund nädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas

Kasutatav õppekirjandus

Tiina Elvisto, Maarja Hallik, Aivar Kriiska, Kristi Pumbo, Tanel Mazur (2013). Loodus- ja inimeseõpetuse õpik 3. klassile. I osa. Avita
Maarja Hallik, Kristi Pumbo (2013). Loodus- ja inimeseõpetuse töövihik 3. klassile. I osa. Avita

Maarja Hallik, Aivar Kriiska, Tanel Mazur (2013). Loodus- ja inimeseõpetuse õpik 3. klassile. II osa. Avita
 Maarja Hallik (2013). Loodus- ja inimeseõpetuse töövihik 3. klassile. II osa. Avita
 Ene Kulderknup, Riina Kippak, Anne Kloren, Kaja Peetris (2012). IN. 3. klassi inimeseõpetuse õpik. Koolibri
 Ene Kulderknup, Riina Kippak, Anne Kloren, Kaja Peetris (2012). IN. 3. klassi inimeseõpetuse töövihik. Koolibri:
<http://koolibri.ee/download/?action=binary&id=5484>

Teemad

1. Mina (5 tundi)
2. Mina ja tervis (6 tundi)
3. Mina ja meie (13 tundi)
4. Mina: teave ja asjad (5 tundi)
5. Mina ja kodumaa (6 tundi)

1. Mina (5 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond
1.–3.	<p>Õpilane:</p> <p>1) selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust;</p> <p>2) võrdleb oma välimust, huve ja tugevaid külgi kaasõpilaste omadega;</p> <p>2) väärtustab inimese õigust olla erinev.</p>	<p>1. Sissejuhatus</p> <p>2. Mina. Mina ja endasse suhtumine. Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus</p>	<p>1. Õpieesmärkide seadmine kooliaastaks. Vestlus ja diskussioon</p> <p>2. Vastavasisuline ilukirjanduslik lisalugemine ja diskussioon selle üle</p> <p>3. Üksitöö. Mis on mulle tähtis? Minu väärtused</p> <p>4. Rühmatöö plakat: meie klassi väärtused</p> <p>5. Rollimäng</p>	Loodusõpetus: inimene	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33451929</p> <p>http://elamus.onepa.gefree.com/?id=17240&</p> <p>http://inimeseopetus.weebly.com/www.inimeseopetus.eu/Opetajalt-opetajale</p>

4.–5.	Õpilane: 1) nimetab enda õigusi ja kohustusi; 2) teab, et õigustega kaasnevad kohustused.	Lapse õigused ja kohustused	1. Vestlus ja diskussioon: http://lasteombudsman.ee/et/noor/lapse-oigused-ja-kohustused 2. Juhtumianalüüs või õppemäng: http://www.lastekaitseliit.ee/lapseõigused/lapse-oigused/mangud/ 3. Rollimängud		Väärtused ja kõlblus Tervis ja ohutus Teabekeskond	http://www.lastekaitseliit.ee/lapseõigused/lapse-oigused/lapse-kohustused/ http://www.lastekaitseliit.ee/lapseõigused/kasulikmaterjale/materjal-sul-on-oigused/ http://www.lastekaitseliit.ee/banners/koolirahu/ http://www.lastekaitseliit.ee/lapseõigused/lapse-oiguste-materjalid/ Lapse õigused: http://humanrights.ee/inimoigustearuanne-2/inimoigused-eestis-2010-2/lapse-oigused/
2. Mina ja tervis (5 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõimimine	Lõimimine läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond

6.–8.	<p>Õpilane:</p> <p>1) eristab vaimset ja füüsilist tervist;</p> <p>2) kirjeldab seoseid tervise hoidmise viiside vahel: mitmekesine toitumine, uni ja puhkus ning liikumine;</p> <p>3) väärtustab tervislikku eluviisi.</p>	Vaimne ja füüsiline tervis. Tervislik eluviis	<p>1. Mõistekaart. Mis on tervis?</p> <p>2. Paaristöö. Mida tähendab tervis erinevatele inimestele? Millest sõltub tervis?</p> <p>3. Üksitöö. Päeviku pidamine: toitumine ja liikumine</p>	<p>Loodusõpetus: inimese välisehituse kirjeldus</p> <p>Matemaatika: kaalumine, mõõtmine</p> <p>Kehaline kasvatus: liikumise vajalikkus ja mõju inimesele, toiduvajadus sõltuvalt kehalisest aktiivsusest</p> <p>Loodusõpetus: inimene, tervislik toitumine, hügieen</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Keskond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tervis ja ohutus</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33601218</p> <p>http://sinditervis.webs.com/tervislikeluvii.htm</p>
9.–10.	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist;</p> <p>2) nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral.</p>	Terviseohud ja toimetulek ohuolukorras	<p>1. Vestlus</p> <p>2. Rollimängud</p> <p>3. Praktiline tegevus</p> <p>4. Video ja selle analüüs: http://www.rescue.ee/lapsed-ja-noored/oppematerjalid</p>	<p>Loodusõpetus: inimene: inimese elukeskkond</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Keskond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33618546</p> <p>http://www.rescue.ee/8599</p>

11.	Õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	Kordamine ning läbitud teemade jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine	1. Praktilised ülesanded 2. Enesehinnang saavutatud õpitulemuste kohta		Elukestev õpe: omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33713183
3. Mina ja meie (13 tundi)						
Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond
12.–14.	Õpilane: 1) nimetab inimese eluks vajalikke olulisi vajadusi ja võrdleb enda vajadusi teiste omadega; 2) kirjeldab omadusi, mis peavad olema heal sõbral, ning hindab ennast nende omaduste järgi; 3) väärtustab sõprust; 4) väärtustab üksteise eest hoolitsemist ja üksteise abistamist; 5) väärtustab leppimise ja vabandamise tähtsust inimsuhetes.	1. Minu ja teiste vajadused 2. Sõbrad ja sõpruse hoidmine 3. Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine 4. Ausus ja õiglus 5. Leppimine. Vabandamine	1. Rollimäng. Tunded, tunnetega toimetulek. Arutelu 2. Diskussioon vajaduste üle 3. Suhtlemistõkked. Mis tegurid võivad häirida suhtlemist ja põhjustada kaaslase vääriti mõistmist? 4. Rollimängud. Toimetulek probleemidega: oskus leppida ja vabandada. Arutelu	Loodusõpetus: inimene Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö	Väärtused ja kõlblus Tervis ja ohutus Kultuuriline identiteet	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33637208 Põhikooli valdkonnaraamat: http://www.oppekava.ee/index.php/P%C3%B5hikooli_valdkonnaraamat_SOTSIAALAINED H. Saat, M. Kull, H. Kiive, E. Kuusk, E. Voronina, S. Laas (2002). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 1.–3. kl õpetajaraamat

15.–17.	<p>Õpilane:</p> <p>1) nimetab ja kirjeldab inimeste erinevaid tundeid, toob näiteid olukordade kohta, kus need tekivad, ning leiab erinevaid viise nendega toimetulekuks;</p> <p>2) teab abi saamise võimalusi kiusamise ja vägivalda korral;</p> <p>3) mõistab, et kiusamine on taunitud käitumine;</p> <p>4) demonstreerib õpitu olukorras, kuidas keelduda ennast kahjustavast tegevusest.</p>	<p>1. Oma muredest rääkimine ja tunnete väljendamine</p> <p>2. Oskus panna end teise inimese olukorda</p> <p>3. Keeldumine kahjulikust tegevusest</p>	<p>1. Diskussioon. Ühiselureeglid, viisakuse mõju suhtlemise edukusele</p> <p>2. Kehakeel, miimika, verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine</p> <p>3. Rollimäng. Kuidas öelda ei?</p> <p>4. Rühmatöö. Suhtlemine sotsiaalvõrgustikes. Ohud ja reeglid: http://www.targaltinter.netis.ee/noorte/suhtlusportaali/</p>	<p>Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö</p> <p>Loodusõpetus: inimene</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Tervis ja ohutus</p>	<p>http://www.lahendus.net/</p> <p>http://www.lapsemuure.ee/index.php?kust_leida_abi</p>
---------	---	---	---	--	---	---

18.–20.	<p>Õpilane:</p> <p>1) eristab enda head ja halba käitumist:</p> <p>2) kirjeldab oma sõnadega, mida tähendab vastustundlikkus ja südametunnistus;</p> <p>3) nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ning põhjendab nende vajalikkust;</p> <p>4) kirjeldab oma käitumise tagajärgi ja annab neile hinnangu;</p> <p>5) teab liikluseeskirja, mis tagab tema turvalisuse, ning kirjeldab, kuidas käituda liikluses turvaliselt.</p>	<p>1. Minu hea ja halb käitumine</p> <p>2. Südametunnistus</p> <p>3. Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed. Vastutus</p> <p>4. Liiklusreeglid</p>	<p>1. Arutelu. Ühiselureeglid ja nende vajalikkus. Mis juhtub, kui ühel päeval kõik reeglid kaovad?</p> <p>2. Arutelu. Reeglite rikkumise tagajärjed</p> <p>3. Paaristöö. Käitumisreeglid erinevates kultuurides</p> <p>4. Liiklusmärgid ja -reeglid. Tööleht</p>	<p>Tööõpetus: laua katmine, kaunistamine ja koristamine, viisakas käitumine, säästlik tarbimine, jäätmete sortimine</p> <p>Kehaline kasvatus: ohutu liikumise ja liiklemise juhised õpilasele, käitumisreeglid kehalise kasvatuses tunnis</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/view/1-8891e5e4889055b717e5beaa3436984aab1b4ac4</p>
---------	---	--	---	---	--	--

21.–23.	<p>Õpilane:</p> <p>1) eristab tööd ja mängu; 2) selgitab enda õppimise eesmärgid ja toob näiteid, kuidas aitab õppimine igapäevaelus paremini hakkama saada; 3) teab tegureid, mis soodustavad või takistavad keskendumist õppimise ajal, ning kirjeldab oma tegevuse plaanimist nädalas, väärtustades vastutust; 4) väärtustab lubadustest kinnipidamist ja vastutust; 5) teab, kuidas olla hea kaaslane ning kuidas teha koostööd.</p>	<p>1. Mäng ja töö.</p> <p>2. Õppimine. Kohustetunne ja vastutus. Meeskonnatöö. Tööjaotus</p>	<p>1. Kuidas saan mina pakkuda kaaslastele toetust ja abi?</p> <p>2. Abi ja toetus peres</p> <p>3. Arutelu. Minu pere reeglid, vastutus, tööjaotus</p> <p>4. Üksitöö. Kui palju kulub aega mängimiseks ning tööks ja õppimiseks?</p> <p>5. Tund arvutiklassis. Veebipõhine ametite arvamise mäng algklassidele: http://www.ametiguru.ee</p> <p>6. Meeskonnatöö. Klassiõhtu organiseerimine, tööjaotus, kohustused, vastutus. Klassiõhtu pidamine</p> <p>7. Kampania klassis. Märka ja aita! Ei kiusamisele!</p>	<p>Tööõpetus: rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine</p> <p>Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö</p> <p>Kehaline kasvatus: liikumine ning sportimine üksi ja koos kaaslastega</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p>	<p>LINK</p>
---------	--	--	--	---	---	-----------------------------

24.	Õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	Kordamine ning läbitud teema jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine	1. Praktilised ülesanded 2. Enesehinnang saavutatud õpitulemuste kohta		Elukestev õpe: omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33713183
-----	--	---	---	--	--	---

4. Mina: teave ja asjad (4 tundi)

Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond
25.–27.	Õpilane: 1) kirjeldab erinevate meeltega tajutavaid teabeallikaid; 2) selgitab, kuidas võivad reklaamid mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid.	Teave ja teabeallikad ning nende kasutamine. Reklaami mõju. Turvaline käitumine meediakeskkonnas	1. Erinevate reklaamide kogumine ja liigitamine 2. Arutelud: 1) kuidas reklaam mõjutab inimesi; 2) usaldus ja vastutus. 3. Tund arvutiklassis. Parool, käitumine meediakeskkonnas, suhtlemine: LINK LINK	Loodusõpetus: inimese meeled ja avastamine	Teabekeskond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus	Reeglid sotsiaalvõrgustikes suhtlemisel: http://www.targaltinternetis.ee LINK

28.–29.	<p>Õpilane:</p> <p>1) teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning raha teenitakse tööga;</p> <p>2) mõistab oma vastutust asjade hoidmise ja laenamise eest;</p> <p>3) selgitab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha teenimine, hoidmine, kulutamine ja laenamine;</p> <p>4) kirjeldab, mis vajadusi tuleb arvestada taskuraha kulutades ja säästes.</p>	<p>Raha. Raha teenimine, kulutamine, laenamine. Vastutus. Oma kulutuste plaanimine</p>	<p>1. Üksitöö. Pangakaardi disainimine</p> <p>2. Arutelud:</p> <p>1) sularaha ja pangakaardi vajadus ning kasutus;</p> <p>2) laenamine.</p> <p>3. Mõistlik tarbimine: LINK LINK</p>	<p>Matemaatika: käibivad rahaühikud, rahaühikute seosed</p> <p>Loodusõpetus: asjad ja materjalid</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Teabekeskond</p> <p>Tervis ja ohutus</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/view/1-e78fded0-5164-4eb3-9ae5-eddf5340abc2</p>
---------	---	--	--	--	--	--

5. Mina ja kodumaa (6 tundi)

Tund	Õpitulemused	Õppesisu	Õppemeetodid, praktilised tööd, hindamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid, õppekeskkond
------	--------------	----------	---	--------------------	----------------------------	----------------------------

30.–31.	Õpilane selgitab skeemi järgi haldusüksuste seoseid oma kodukohas.	Küla, vald, linn, maakond	<p>1. Arutelu. Eesti, maakond, vald, linn</p> <p>2. Rühmatöö. Oma kodukoha esitlus (plakat, lavastus, luuletus vms)</p> <p>3. Õppekäik kodukoha asutusse või külaline tunnis</p> <p>4. Interaktiivsed mängud: http://www.purposegames.com/game/f4b70390</p> <p>5. Kohaliku omavalitsuse koduleheküljega tutvumine</p>	<p>Loodusõpetus: Eesti kaart, maakondade märkimine kaardile, õppekäik kodukohta</p> <p>Tööõpetus: oma maakonna rahvuslikud mustrid ja motiivid</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>	<p>http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33683859</p> <p>LINK</p>
32.	Õpilane leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid.	Eesti teiste riikide seas. Naaberriigid	<p>1. Üksitöö. Kontuurkaardid</p> <p>2. Lauamängud või interaktiivsed mängud</p> <p>3. Meie naaberriikide elanike ja tavade esitlused</p>	<p>Loodusõpetus: Eesti kaart, Euroopa Liidu kaart</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>	<p>LINK</p> <p>http://www.meis.ee/raamatukogu?keyword_id=47</p>

33.	Õpilane nimetab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid.	Eesti Vabariigi ja kodukoha sümboolid	1. Kodukoha ja vabariigi sümboolite plakatid 2. Üksitöö. Oma kodukohale uus sümboli joonistamine	Muusikaõpetus: temaatilised laulud Tööõpetus: rahvuslikud mustrid ja motiivid	Väärtused ja kõlblus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet Tehnoloogia ja innovatsioon	http://oppimisluogu.blogspot.com.ee/2008/05/elu-eestis-vanal-ajal.html
34.	Õpilane: 1) kirjeldab Eestis elavate rahvuste tavasid ja kombeid ning austab neid; 2) väärtustab oma kodumaad.	Erinevate rahvaste tavad ja kombed. Sallivus	1. Arutelu. Mis on sallivus? 2. Mäng. Erinevad rahvused (viimase tähega algab uus rahvus) 3. Erinevate rahvaste tavade ja kommetega tutvumine mängu kaudu	Kehaline kasvatus: Eesti traditsioonilised laulumängud ja pärimustantsud Muusikaõpetus: eesti rahvalaulud ja rahvapillid Loodusõpetus: kodukoha elurikkus ja maastikuline mitmekesisus	Väärtused ja kõlblus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet Teabekeskond	http://www.miksike.ee/docs/lisakogud/tolerants/mitmekultuursus/1.htm http://www.miksike.ee/docs/lisakogud/tolerants/vahemused/1.htm
35.	Õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	Kordamine ning läbitud õppeteemade jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine	1. Praktilised ülesanded 2. Enesehinnang saavutatud õpitulemuste kohta		Elukestev õpe: omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses	http://koolielu.ee/waramu/search/sort/created/curriculumSubject/33713183

Hindamine

Hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamine inimeseõpetuses tähendab konkreetsete õpitulemuste saavutatuse ja õppija arengu toetamist, kusjuures põhirõhk on õpilase arengu toetamisel. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hinnates ei arvestata. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnatega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures tähtis on **õpilase enda roll** hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.

Inimeseõpetuses hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ega väärtusi. Hoiakute ja väärtuste kohta antakse õpilasele tagasisidet.

Aineteadmiste ja -oskuste hindamine võib kanda nii kujundava kui ka kokkuvõtva hindamise ülesandeid, kusjuures põhirõhk on kujundaval hindamisel. Õpitulemuste hindamise vormid on mitmekesised, sisaldades suulisi, kirjalikke ja praktilisi ülesandeid.

Suuliste ja kirjalike ülesannete puhul õpilane:

- 1) selgitab ning kirjeldab mõistete sisu ja seoseid;
- 2) selgitab oma arvamusi, hinnanguid, seisukohti ja suhtumisi, seostades neid omandatud teadmistega;
- 3) eristab, rühmitab, võrdleb ja analüüsib olukordi, seisundeid, tegevusi ning tunnuseid lähtuvalt õpitulemustest;
- 4) demonstreerib faktide, mõistete ning seaduspärasuste tundmist lähtuvalt õpiülesannete sisust.

Praktiliste ülesannete puhul õpilane:

- 1) rakendab teoreetilisi teadmisi praktiliselt õpituatsioonis;
- 2) demonstreerib õpitulemustes määratud oskusi õpituatsioonis;
- 3) kirjeldab õpitulemustes määratud teadmiste ja oskuste rakendamist igapäevaelus.